

Asia: VN/19571/2025

Valtioneuvoston asetus teollisuuden bioperäisen hiilidioksidin talteenoton edistämiseksi myönnettävästä avustuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

NG Nordic Finland Oy (jatkossa NG Nordic) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon aiheesta.

NG Nordicin lausunnon pääviestit

- Avustus tulisi mahdollistaa myös alle 20 kt talteenottohankkeille. Avustuksen kynnyksarvon laskemista tulisikin harkita.
- Yhdyskuntajätteen poltosta syntyvä hiilidioksidi tulee lukea yksiselitteisesti mukaan tukijärjestelmään.
- Asetuksessa tulee hyväksyä massatasemenetelmän käyttö talteenotettujen CO₂-päästöjen biogeenisen osuuden kohdentamisessa. Mikäli laitoksen päästöt ovat sekoitus biogeenistä ja fossiilista hiilidioksidia, tulee talteenotettu hiilidioksidi voida katsoa kokonaan biogeeniseksi hiilidioksidiksi, kunhan näin allokoitu määrä ei ylitä biogeenisten hiilidioksidipäästöjen todellista määrää.

Tausta

NG Nordic on johtava pohjoismainen kiertotalousratkaisujen ja ympäristöpalvelujen tarjoaja. Yrityksessä työskentelee 3 400 työntekijää Suomessa, Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa. NG Nordic käsittelee vuosittain yhteensä noin neljä miljoonaa tonnia jätettä. Tarjoamme turvallista ja tehokasta jätehuoltoa, korkealaatuista kierrätystä ja palautamme materiaaleja takaisin kiertoon auttaen samalla asiakkaitamme vähentämään heidän hiilidioksidipäästöjään.

Mikäli talteenotettua hiilidioksidia hyödynnetään esimerkiksi synteettisten polttoaineiden tuotannossa, voi 20 000 tonnia talteen otettua hiilidioksidia olla oikea kokoluokka. Muovien kyseessä ollessa kokoluokka on kuitenkin huomattavasti pienempi, sillä teknologian kehitys on vielä alkuvaiheessa.

Lausuntopyyntönsään työ- ja elinkeinoministeriö toteaa Petteri Orpon hallituksen olevan sitoutunut vuoden 2035 hiilineutraaliustavoitteeseen ja hallituksen haluavan edistää aktiivisesti teknologisten hiilinielujen laajamittaista käyttöönottoa Suomessa. Vähimmäismäärän laskemisella tuetaan Suomessa tapahtuvaa kehitystyötä sekä vihreän siirtymän kannalta tarpeellisia innovaatioita, mikä on hyvin linjassa hallituksen tavoitteiden kanssa.

Asetusluonnoksen 8 §:n mukaan ”avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että talteenotettu hiilidioksidi on peräisin biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetussa laissa (393/2013) (jäljempänä kestävyyslaki) tarkoitetut kestävyyskriteerit täyttävän biomassan poltosta.” Huomioitavaa on, että yhdyskuntajäte ei ole kestävyuden osoittamisen alla, joten jää jossain määrin epäselväksi, onko jätteenpolttolaitokset ja niiden talteenottohankkeet tarkoitettu kuuluvaksi asetusluonnoksen kirjauksen alle. Yhdyskuntajätteen poltosta syntyvä hiilidioksidi tulee lukea vähintään yhdyskuntajätteen bioperäisen jätteen osuuden osalta yksiselitteisesti mukaan tukijärjestelmään.

Jätteenpolton savukaasujen biogeenisen hiilidioksidin osuuden kohdentaminen talteenotetuksi

Jätteenpolttolaitoksen CO₂-päästöistä keskimäärin hieman yli puolet on biogeenistä ja loput fossiilista hiilidioksidia. Tämä johtuu siitä, että yhdyskuntajäte sisältää sekä bioperäistä että fossiilista (kuten muovit) jätettä. Kyseessä on ns. ”sekapolttoaine”, joten myös polttolaitoksen savukaasuissa on fossiilista ja bioperäistä hiilidioksidissa jätesyötteen koostumusta vastaavassa suhteessa.

Asetuksen perustelumuioston (7 §) mukaan ”[h]ankkeissa, joissa laitoksesta syntyy bioperäistä sekä fossiilista hiilidioksidia avustusta voisi osoittaa ainoastaan bioperäisen hiilidioksidin talteenotolle ja toimijan tulisi osoittaa bioperäisen hiilidioksidin osuus avustuksen saamiseksi”. Tilanne vastaa yllä kuvattua jätteenpolttolaitoksen tilannetta.

Pykälää tai sen perusteluja tulisi kuitenkin täsmentää siten, että ne yksiselitteisesti huomioivat biogeenisen päästön laskennallisen kohdistamisen talteenotetuksi massatasemenetelmää hyödyntäen. Toisin sanoen, mikäli talteenotettu hiilidioksidi sisältää sekä fossiilista että biogeenista hiilidioksidia, koko talteenotettu määrä tulee voida avustusta koskevan asetuksen kontekstissa katsoa biogeeniseksi hiilidioksidiksi, kunhan ko. määrä ei ylitä biogeenisten hiilidioksidipäästöjen todellista määrää.

Esimerkki: Jätteenpolttolaitoksen kokonaispäästöt ovat 200 kt/a, joista biogeenisen hiilidioksidin osuus on 100 kt ja fossiilisen 100 kt. Hiilidioksidia otetaan talteen 20 kt/a. Todellinen savukaasujen seossuhde on 50 % biogeenistä ja 50 % fossiilista hiilidioksidia, mutta koska talteenotettu 20 kt/a alittaa selvästi biogeenisen hiilidioksidin kokonaismäärän (joka on esimerkissä siis 100 kt/a), voidaan talteenotettu 20 kt/a katsoa kokonaan biogeeniseksi hiilidioksidiksi.

NG Nordicin tulkinnan mukaan em. toimintatapa on EU-lainsäädännön mukainen. Asiaa on käsitelty komission asiakirjassa "Q&A implementation of hydrogen delegated acts, Version of 14/03/2024". Vastauksessaan dokumentin kysymykseen 38., komissio toteaa seuraavaa: "In case of a CO2 stream including both fossil-based and biogenic CO2 the rules of the mass balance system should be applied. Accordingly, it is possible to consider all CO2 taken from the stream biogenic, provided the amount of biogenic CO2 taken from the stream does not exceed the amount of biogenic CO2 that is included in the mixture. The appropriate period of time for achieving the mass balance is 3 months."

Koivisto Janne
NG Nordic Finland Oy